

[Ib Nørlund]

Men det værste ved dette er, at det sætter en ny runde af oprustning i gang. Der er her tale om skridt, som har fremkaldt og stadig fremkalder en storm af protester verden over. En regering som den svenske har været meget udtrykkelig i den henseende, endskønt man har en borgerlig regering og en borgerlig udenrigsminister dér; ikke fordi den svenske opposition ikke også har advaret imod udbredelse og produktion af neutronbomben. Også herhjemme i offentligheden spiller det en betydelig rolle. Men regeringen er forblevet tavs over for det. Man har ladet sit regeringsblad, *Aktuelt*, bringe en hyldestartikel til neutronbomben under den makabre overskrift »Atomkrig uden tårer«. Er det ikke muligt at lokke et enkelt pip til protest frem i denne debat?

Det mest afgørende i den nuværende situation er at bryde oprustningsjagets onde cirkel. SIPRI har nylig meddelt, at der sidste år verden over blev brugt mere end 2.000 mia kr. til oprustning, at man verden over beskæftiger mere end 400.000 videnskabsmænd og ingeniører alene med masseødelæggelsesvåben. Derfor synes jeg også, at der var grund til alvorligt at overveje endnu en gang de socialistiske staters inistiativ til, at man gensidigt påtog sig forpligtelser til ikke at anvende atomvåben først. Det må være ved skridt af den art – naturligvis også byggende på en vis gensidig tillid – at den onde cirkel brydes gennem forhandlinger og overenskomst. Derfor synes jeg ikke, det er særlig passende, at man bare synes, det er en skæmtetfuld bemærkning.

En af de ejendommeligheder, som forekommer i vor tids verden, er, at de, som hyl-der neutronbomben, sågar gør det i menneskerettighedernes navn. At man kan få sig til det. Der er al grund til at kæmpe for menneskerettighederne. Kommunisterne ved det så godt som nogen. Vi har aldeles ikke nogen grund til at lade os belære her, og slet ikke af de partier, som kalder sig ansvarlige, for er der nogen politisk gruppe, man har brudt menneskerettigheder over for, er det jo kommunisterne. Vi ved meget vel, hvad det gælder at kæmpe for menneskerettigheder. Men for at forlange af andre må man også kræve af sig selv. Den kampagne om menneskerettigheder, som en tid lang har været iværksat, havde ikke sådanne formål. Den kaldte tværtimod på stemninger fra den kolde krig,

der som bekendt ikke skaber noget klima for menneskerettigheders trivsel. Det var folk, som ikke havde fejlet for egen dør, der ville ophøje sig til dommere over andre og behandle dem som underlødige, skønt man vidste, at en løsning til syvende og sidst var afhængig af et indbyrdes samarbejde. En appel til fordomme og en højroret demonstration af ukendskab til forhold og forudsætninger fører ikke til nogen vej frem. Jeg tænker ofte på, at hvis det, der i den senere tid er forkommet i vesttyske fængsler, var blevet rapporteret fra socialistiske lande, hvordan ville dansk presse så have set ud? Men nu – nu bevarer man jo sindsroen.

Jeg mener også, der er grund til at lægge vægt på de fremskridt, som synes opnået i international afspænding i den allerseneste tid, men jeg synes også, man bør bemærke, at de ikke er nået med de midler, som den nye administration først satte i værk.

Nu er det jo blevet skik her at berette om rejser, og det kan jeg også. Jeg overværede nylig 60 års festlighederne for den store oktoberrevolution, hvor Bresjnev holdt en bemærkelsesværdig tale, og jeg vil til slut lige citere et lille stykke derfra. Hans vurdering var:

Verden befinder sig nu ved en korsvej mellem vejen til varig fred og veje, som i bedste fald fører til en balanceren på krigens rand. Afspændingen giver mulighed for at vælge fredens vej. Det ville være en forbrydelse at lade denne mulighed uudnyttet.

Selv om dette altså kommer fra en side, som folketingsflertallet ikke er vant til at skænke opmærksomhed, var der måske grund til at lytte til og tænke over de muligheder, som på den måde er lagt frem til fælles anstrengelser verden over, for det drejer sig jo til syvende og sidst om det væsentlige også for dette lands skæbne.

Bolvig (RV):

Dagens udenrigspolitiske debat kan let blive lidt skæv, idet den drejer sig om de fjernere problemer; men de nære, vores forhold til EF, vil jo heldigvis blive taget op i en kommende debat, som jeg også håber vil omhandle vore forbindelser med de nordiske lande.

Udenrigsministeren udtrykker i sin redegørelse en behersket optimisme i sin vurdering